

İCRA VE İFLAS HUKUKU

İCRA — İFLAS

3-4
UZUN

2-3
KISA

İCRA HUKUKU (CÜZZİ İCRA)
2004 SAYILI İCRA VE İFLAS KANUNU 2012
USUL HUKUKU ALANIDIR.
KAMU HUKUKU DALIDIR!!!!!!

İCRA HUKUKUNUN KONUSU

“ÖZEL HUKUKTAN DOĞAN BİR BORÇ İLİŞKİSİNDE, BORÇLUNUN BORCUNU İFA ETMEMESİ HALİNDE ALACAKLININ ALACAĞINI CEBİR YOLUYLA (CEBRİ İCRAYLA)- (İCRA TAKİBİ BAŞLATARAK) NASIL ALACAĞINI DÜZENLEYEN BİR HUKUK DALI!!

!!!!!! Kamu hukukundan doğan borçlar (vergi borcu) icra ve iflas kanununa göre değil, 6183 sayılı amme alacaklarının tahsili usulü hakkında kanun uygulanır!!!

İHKAK-I HAK YASAKTIR!!—> YANİ bir kişi alacağını borçludan kendisi ZOR kullanarak alamaz!!! cebir kullanma yetkisi sadece devlettedir. alacaklı devletin cebri icra organlarından yardım alarak alacağının zorla yerine getirilmesini sağlayabilir.

icra hukukunda alacağın konusu sadece para olmak zorunda değil, yapma, verme, çocuk teslimi vb ...

İCRA ORGANLARI

asıl icra organları

1. İCRA DAİRESİ

2. İCRA MAHKEMESİ

3. BAM VE YARGITAY

yardımcı icra organları

1. GENEL MAHKEMELER

(sulh hukuk ve asliye hukuk)

2. savcı ve müfettiş

İCRA DAİRESİ

- adalet bakanlığına bağlıdır.
- asliye hukuk mahkemelerinin yargı çevrelerine göre ihtiyaç kadar kurulur.
- başında icra müdürü vardır.

ÇOK ÖNEMLİ BİR ORGAN, ÇÜNKÜ, BÜTÜN İCRA TAKİPLERİ VE İFLAS TAKİPLERİ İCRA DAİRESİNE YAPILAN BAŞVURU İLE BAŞLAR!!!

- BAŞLICA GÖREVLERİ:
 - alacaklının takip talebini almak
 - borçluya ödeme emri tebliğ etmek
 - borçlunun mallarının veya haklarının haczini yapmak
 - haczedilen malın paraya çevrilmesi (satış)
 - alacağı alacaklıya vermek (paraların paylaşılması)
 - aciz belgesi düzenlemek
 - vb..

- icra dairesi, icra mahkemesinin denetimi altındadır. aralarında bir hiyerarşi veya vesayet ilişkisi tabi ki yok!! icra dairesinin memurlarının HUKUKA AYKIRI DAVRANMALARI HALİNDE şikayeti olanlar bunu icra mahkemesine şikayet ederler. şikayet incelemeleri ile icra mahkemesi icra dairesini bir çeşit denetlemiş olur.

- İcra dairesi, kendisine verilen görevi yaparken, gerektiğinde zor kullanma yetkisine de sahiptir. Örneğin borçlunun kapısını çilingir getirmek suretiyle açabilir, borçlunun üzerini arayabilir, gerektiğinde kolluk güçleri de icra dairesine yardım etmek zorundadır.

İCRA DAİRESİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

OLUMLU yükümlükleri:

- dosya açar.
- tutanak düzenler. / alenidir / resmidir.
- yapılan ödemeleri kabul etmek ve değerli eşyayı tevdi etmek. (borçlu cebri icra takibi içinde borcunu ödeyecekse İCRA DAİRESİNİN BANKA HESABINA ÖDER. [borçlu borcunu, icra takibi başladıktan sonra direkt alacaklıya değil, icra dairesinin banka hesabına ödemeli!!] // haciz vb yapıldığında ise eşyalar yeddiemin depolarında veya banka kasalarında muhafaza altına alınmalı. bunlardan dolayı devlet sorumlu!!
- işlemlerini elektronik ortamda yapar. (uyap)

OLUMSUZ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

1. iş görme yasağı: İcra ve iflas işlerine bakan memur ve müstahdemler
 - Kendisinin,
 - Karı veya kocasının, nişanlısının yahut kan ve sıhri üstsoy ve altsoyunun veya üçüncü derece dahil olmak üzere bu dereceye kadar olan kan ve sıhri civar (yansoy) hısımlarının,
 - Kanuni mümessili veya vekili yahut müstahdemi bulunduğu bir şahsın, icra dosyasında işlem yapamazlar. diyelim ki yaptı, 7 gün içinde icra mahkemesine şikayet edilirse işlem iptal edilebilir. şikayet edilmezse işlem geçerli olur.

2. sözleşme yasağı: icra dairesi memurları ve icra hakimleri taraflarla sözleşme yapamazlar. MUTLAK BUTLANDIR. KAMU DÜZENİNE AYKIRILIK SEBEBİYLE SÜRESİZ İCRA MAHKEMESİNE ŞİKAYET EDİLİRSE SÖZLEŞMENİN GEÇERSİZLİĞİNİN TESPİTİ KARARI VERİLİR.

icra dairesinin sorumluluğu

>> İcra görevlilerinin kusurlu hareketlerinden doğan tazminat davaları Adalet Bakanlığı'na karşı

GENEL MAHKEMELERDE açılır.

devlet, 1.dereceden sorumludur. mermura rücu eder.

dava süresi: 1 yıl - 10yıl.

NOT: bütün icra ve iflas organlarının kusurlu hareketleriyle birine zarar vermesi halinde aynı durum geçerli. sadece iflasta, İFLAS İDARESİ ve KONKORDATO KOMİSERİ verdiği zararlardan bizzat kendileri sorumlu olur!!!

GÖZDEN KAÇIRMA: İcra dairesine tevdi veya bu dairece tahsil olunan veya muhafaza altına alınan paraların, memur tarafından zimmete geçirilmesi halinde, zimmete geçirilen miktar, ceza takibatı sonucu beklenmeden ve bu konuda bir hükme gerek olmadan HAZİNE tarafından icra veznesine yatırılır. İİK m.6

icra ve iflas hukukunda aslında görevli mahkeme İCRA MAHKEMESİDİR. GENEL MAHKEMELER ise sadece bazı dava ve işlerde yardımcı nitelikte görevleri vardır.

İCRA MAHKEMESİ

- özel görevli bir mahkemedir.
- tek hakimlidir.
- asliye hukuk. düzeyinde bir mahkemedir. haliyle icra mahkemesinin olmadığı yerlerde asliye hukuk mahkemesi icra mahkemesi sıfatıyla yargılamaları yapar.
- icra ve iflas suçlarında da ceza mahkemesi sıfatıyla icra mahkemesi kararlar verebilir.
- adli yargı tatillerinde tatile girmez!!
- işleri İVEDİ işlerden sayılır.

çok fazla görevi var...

kararına (kanunun belirlediği sınırlar dahilinde) karşı istinaf ve yargıtaya gidilebilir.

istinafa başvuru süresi 10 gündür.

temyize başvuru süresi 2 haftadır. temyiz incelemesi 15 gün içinde karara bağlanır.

GENEL MAHKEMELER

asliye hukuk ve sulh hukuk

İCRA HUKUKUNDA GENEL MAHKEMELERİN BAŞLICA GÖREVLERİ:

- İtirazın iptali davası
- Borçtan kurtulma davası
- Menfi tespit davası
- İstirdat (geri alma) davası
- Sıra cetveline itiraz davası
- Tasarrufun iptali davası
- İflasta mal üçüncü kişinin elindeyse
açılacak olan istihkak davası
- İhtiyati haciz kararı verilmesi

genel mahkemelerin yargılama kuralları

1. basit yargılama usulü uygular
2. SINIRLI İNCELEME YAPMAZ
!! hakim sadece belgelere dayalı inceleme yapmaz, maddi gerçekliği ortaya çıkarabilmek için daha geniş inceleme yapar.
3. Taraflar da başta ileri sürdükleri iddia ve sebeplerle bu mahkemede SINIRLI DEĞİLLER!!
4. YEMİN VE TANIK delilleri SERBEST!
5. mahkemenin kararı (üst yargı denetiminden geçtikten sonra) MADDİ ANLAMDA KESİN HÜKÜM TEŞKİL EDER!
yani artık bu konuda başka dava açılamaz!!!

ÇOK ÇOK ÖNEMLİ!!!!!!

İCRA MAHKEMESİNİN önüne gelen işlerdeki yargılama kuralları

1. basit yargılama usulü uygulanır.
2. SINIRLI İNCELEME YAPAR. sadece belgeye dayalı ve belgeden anlaşılabilecek konular mahkemede incelenir.
3. TARAFLAR DA SINIRLIDIR! yani, başta ileri sürdükleri sebeplerle ve iddialarla sınırlıdır, yeni iddia ve sebeplere dayanamazlar.
4. YEMİN VE TANIK YASAK!!
5. icra mahkemesinin vereceği kararlar (üst yargı denetiminden geçse de) MADDİ ANLAMDA KESİN HÜKÜM TEŞKİL ETMEZ!!!!!!!!!!!!
yani kaybeden tarafın bir de GENEL MAHKEMEDE DAVA AÇMA ŞANSI VAR!

İSTİSNA: her ne kadar icra mahkemesinin yargılama kuralları yandaki gibi olsa da bazı dava ve işlerde farklı kurallarla yargılama yapar:

1. HACİZDE İSTİHKAK DAVASI
2. İHALENİN FESHİ
3. üçüncü kişi elinde bulunan mal ve hakların haczinde alacaklının açacağı tazminat davası

bunlarda icra mahkemesi genel mahkeme gibi genel hükümlere yargılama yapar!!!

İCRA HUKUKUNDA İŞLEMLER

1. İCRA TAKİP İŞLEMLERİ

alacaklının talebi ile İCRA VE İFLAS ORGANLARININ (icra dairesi gibi) borçluya kaşrı yaptıkları ve icrayı ilerleten işlemleri “icra takip işlemidir”.

ör: icra dairesinin borçlunun malını HACİZ yapması. haczedilen malın PARAYA ÇEVRİLMESİ. Borçluya tebligat gönderilmesi. vb

2. İCRA TAKİP İŞLEMİ SAYILMAYANLAR:

alacaklının ve borçlunun yaptıkları işlemler icra takip işlemi değildir, taraf takip işlemidir. ör: alacaklının takip talebinde bulunması, alacaklının haciz talebinde bulunması, alacaklının satış talebinde bulunması, borçlunun ödeme emrine itiraz etmesi vb...

**** icra organlarının “resen” yaptıkları işlemler icra takip işlemi sayılmaz. kendine özgü işlemdir. ör: paraların paylaşılması, tamamlama haczi yapılması..

İCRA HUKUKUNDA SÜRELER

1. HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE:

Kanunda tarafların veya üçüncü kişilerin bir işlemi yapabilmeleri için öngörülen süreler hak düşürücü niteliktedir. süre kaçırılırsa o işlemle ilgili hak düşer.

2. DÜZENLEYİCİ SÜRELER

Kanunda icra ve iflas organlarının bir işlemi yapmaları için öngörülen süre düzenleyici süredir. devlet, bir işi zamanında yapmazsa, geç de olsa yaptığında işlem geçerlidir! ör: icra dairesi, haciz işlemini 3 gün içinde yapmalı der kanun. icra dairesi hacizi 4. gün yapsa gene de geçerlidir.

İCRA HUKUKUNDA TATİL HALLERİ

1. resmi tatiller
2. hafta sonu
3. gece vakti

—> tatil zamanlarında “icra takip işlemi” yapılmaz!!!

İSTİSNA:

- Haciz yapılabilir
- Muhafaza tedbirleri alınabilir
- Tebligat yapılabilir.

İCRA HUKUKUNDA TALİK (ERTELEME) HALLERİ

1. Borçlunun yakınlarından birinin ölümü; bu yakınları eşi, kan ve sıhriyet itibariyle alt soy ve üstsoyudur. İİK m.52 (kardeş, nişanlı, vekilin ölümü erteleme nedeni değildir!)—> ÖLÜM GÜNÜ DAHİL 3 GÜN İCRA TAKİP İŞLEMİ YAPILAMAZ.

2. Borçlunun ölümü (alacaklının ölümü erteleme nedeni olmaz)
—> Mirasçılar mirası kabul etmişlerse 3 gün; açıkça kabul veya ret etmemişlerse 3 ay icra takip işlemi yapılamaz.

3. Borçlunun tutuklu veya hükümlü olması

4. Borçlunun askerde olması

5. Borçlunun ağır hasta olması

*** bu durumlarda borçluya temsilci atanana kadar icra takip işlemi yapılmaz.

***** özel erteleme (talik) halleri de var. CB'nın vereceği olağanüstü mühlet, alacaklının borçluya süre vermesi (imhal), borcun taksitlendirilmesi vb...

icrada harçları alacaklı önceden öder. bunlar sonradan borçluya yıkılır.
ama cezaevleri harcı, yenileme harcı, feragat harcı borçluya yıkılmaz..

ŞİKAYET !!! — ÇOK ÖNEMLİ her sene aşağı yukarı bir soru!

icra ve iflas organlarının (ör icra dairesinin) hukuka aykırı davranması halinde ilgili kişiler bu durumu şikayet edebilirler.

GENEL ŞİKAYET SEBEPLERİ:

1. icra dairesinin KANUNA AYKIRI İŞLEM YAPMASI. →
Ör: kanunen haczedilmesi yasak bir mal haczedilirse.

7 GÜN (hak düşürücü)
içinde şikayet edilmezse işlem geçerli
sayılır!!

2. icra dairesinin OLAYA UYGUN DÜŞMEYEN
İŞLEM YAPMASI. takdir yetkisini kötü kullanması.
Ör: borçlunun bankada parası varken arabasının
haczedilmesi.. →

7 GÜN içinde şikayet edilmezse işlem
geçerli sayılır!!

3. YAPILMASI GEREKEN İŞLEMİN HİÇ
YAPILMAMASI (HAKKIN YERİNE GETİRİLMEMESİ) →
Ör: alacaklının takip talebinin usulüne uygun başvuru
olmasına rağmen icra dairesinde alınmaması

SÜRESİZ şikayet edilebilir

4. İŞLEMİN SÜRÜNCEMEDE BIRAKILMASI. →
yapılacak denilip yapılmaması.

SÜRESİZ şikayet edilebilir.

5. KAMU DÜZENİNE AYKIRILIKLAR. →

SÜERSİZ şikayet edilebilir.

- organların birbirinin yerine geçerek işlem yapması.
- tarafların ehliyeti olmamasına rağmen işlem yapmaları halinde.
- borçluya ödeme emri tebliğ edilmeden haciz yapılması.
- icra görevlilerinin taraflarla sözleşme yapması.
- para alacakları için takipler TL ile başlatılmak zorunda. yabancı para ile başlatılan takibi icra memuru kabul etmemeli. aksi halde kamu düzenine aykırı olur.

geçersiz!!!

ŞİKAYET NEREYE YAPILIR?
İCRA MAHKEMESİ!!!!

- kural olarak 7 gün içinde yapılır.
- hukuka aykırı davranan icra dairesi hangisiyse oradaki icra mahkemesine şikayet edilir.
- şikayet başvurusu YAZILI VEYA SÖZLÜ OLUR!
- ŞİKAYET halinde icra takibi KENDİLİĞİNDEN DURMAZ!
- şikayet, bir dava değildir. kendine özgü bir başvurudur.
- şikayet incelemesinde tanık dinlenmesi mümkündür!
- duruşmasız karar verilecekse 10 gün içinde karar verilir.
- duruşma ertelemeleri 30 günden ileri tarihe atılamaz.
- basit yargılama usulü uygulanır.
- şikayet sonucunda verilecek karar kesindir. bu konuda genel mahkemeye gidilmez.

Şikâyetin İcra Mahkemesi tarafından incelenmediği durumlar

—> Kambiyo senetlerine özgü iflas yolu takipte şikayetler 5 gün içinde icra dairesine yapılır ve Asliye Ticaret Mahkemesi inceleyerek karara bağlar!

—> Konkordato komiserinin işlemlerine ilişkin şikayetler Asliye Ticaret Mahkemesi.

—> Ortaklığın giderilmesine ilişkin satış işlemlerine ilişkin şikayetleri Sulh Hukuk inceler

—> İhtiyati tedbir kararının uygulanmasına ilişkin şikayetler aynı mahkemece incelenir.

—> Terekenin iflas hükümlerine göre tasfiyesinde şikayetleri Sulh Hukuk inceler.

ŞİKAYETLER
BÜTÜN İCRA
TAKİPLERİNDE VE
İFLAS TAKİPLERİNDE
İCRA MAHKESİNE
YAPILIR.
ŞİKAYETİN İCRA
MAHKEMESİNE
YAPILMADIĞI
TEK
TAKİP YOLU
KAMBIYO
SENETLERİNE ÖZGÜ
İFLAS YOLUDUR. (İCRA
DAİRESİNE BAŞVURU
VERİLİR, O DA ATM'NE
GÖNDERİR)

GENEL HACİZ YOLU—> 7 GÜN — İCRA MAHKEMESİNE
İLAMLİ İCRA—————> 7 GÜN — İCRA MAHKEMESİNE
REHNİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ——> 7 GÜN — İCRA MAHKEMESİNE
GENEL İFLAS YOLU————> 7 GÜN — İCRA MAHKEMESİNE

KAMBIYO SENETLERİNE ÖZGÜ “HACİZ” YOLU TAKİBİNDE
ŞİKAYETLER —> İCRA MAHKEMESİNE YAPILIR ama
“senet kambiyo senedi değilse, aslı yoksa, alacaklı yetkili değilse”
şikayetler 5 gün içinde, diğer hallerde 7 gün içinde yapılır

KAMBIYO SENETLERİNE ÖZGÜ “İFLAS” YOLU
TAKİPLERİNDE İSE ŞİKAYETLERİN HEPSİ 5 GÜN İÇİNDE
YAPILIR. ATM'NDE İNCELENMEK VE KARARA BAĞLANMAK
ÜZERE İCRA DAİRESİNE YAPILIR.

şikayetler kural olarak 7 gün içinde yapılır ama süresiz şikayet sebepleri olduğunu da unutmayın!! (istisnadır) 5 günlükler istisnadır.

aşağıdakilerden hangisi kamu düzenine aykırılık sebebiyle şikayet sebebi olabilir?

A) alacaklının takip talebini icra dairesinin almaması. →

hakkın yerine getirilmemesi

B) borçlunun haczi yasak malının haczedilmesi. →

kanuna aykırılık

C) süresi geçmesine rağmen icra dairesinin borçluya ödeme emri tebliğ etmemesi. →

hakkın yerine getirilmemesi

D) borçlunun borcu olmamasına rağmen ona ödeme emri gönderilmesi →

şikayet sebebi değil!!
borçlunun borcu yoksa gelir itiraz eder!

E) alacaklının dolar için başlattığı icratakip başvurusunun icra dairesince kabul edilmesi. →

kamu düzenine aykırılık